

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

Ο... σοσιαλιστής George Bush

Του Χρήστου Μπελέρα

Φανταστέται να ήταν σ'αλληθία σοσιαλιστής ο πρόεδρος Μπους. Τι θα έκανε όταν η κρίση με τα δάνεια που δόθηκαν σε ανεργούς αρχισε να χτυπάει την πορτα της Αμερικής? Μα φυσικά θα έδινε εντολή στο υπουργείο οικονομικών να εκπονηση ένα προγραμμα βοήθειας που να έδινε τη δυνατότητα σε οσους δεν μπορούσαν να πληρώνουν τη δόση του δανειου τους, να συνεχίσουν κανονικά τις πληρωμες τους με κρατική επιχορήγηση.

Με αυτό τον τρόπο οι άνθρωποι αυτοι δεν θα έχαναν τα σπίτια τους και οι τραπεζες δεν θα ζημιωνονταν τόσο δισεκατομμυρια ώστε να φερουν τον πλανήτη στα προθυρα της καταρευσης. Αν υποθεσουμε ότι αυτοι που είχαν δυσκολίες στην αποπληρωμή του δανειου τους ήταν 2 εκατομμυρια οικογενειες και η κάθε οικογενεια χρειαζοταν \$4,000 το χρόνο βοήθημα για την κανονική πληρωμή των δόσεων, θα απαιτουσαν \$8 δις το χρόνο ώστε το χρηματοπιστωτικό σύστημα να συνεχισει να βαδίζει κανονικά χωρίς κλυδωνισμούς. Ας υποθεσουμε ακόμη ότι η βοήθεια αυτή θα δινονταν μέχρι την εξοφληση του δανειου μετά από 20 χρόνια. Το κόστος θα ανερχοταν στα \$160 δις τα οποία θα χορηγουνταν σε μηνιαίες δόσεις των \$670 εκατομμυριων. Το ποσό αυτό είναι σταγόνα στον ωκεανό σε συγκριση με το κόστος συντηρησης του στρατου κατοχής στο Ιρακ. Και όμως, ο πλανηταρχής δεν το έδωσε.

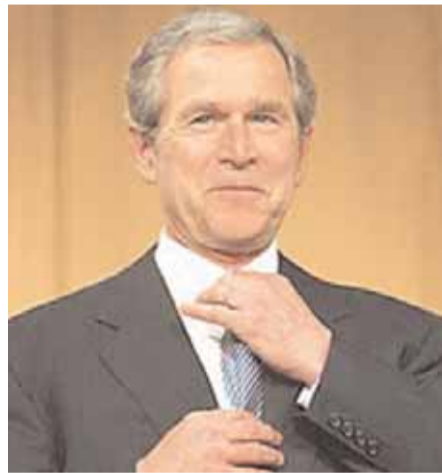
Τα αποτελεσματα που έχουν φανει μέχρι τώρα είναι γνωστά. Ιστορικές επενδυτικές τραπεζες της Αμερικής εξαφανιστηκαν μέσα σε μια εβδομάδα. Ασφαλιστικές εταιρείες κολοσσοι κατερευσαν σε μια νυχτα. Εκατομμυρια άνθρωποι έχασαν τα σπίτια τους.

Δισεκατομμυρια άλλοι σε ολοκληρω τον πλανήτη αγωνιουν για το αύριο. Η κρίση απλώσε τα πλοκάμια της σε όλες τις δυτικές χώρες και έμμεσα χτύπησε την Ασια και τις χώρες του λεγομενου τρίτου κοσμου. Ο πρόεδρος αποφασισε να φορεσει τη σοσιαλιστική στολή και σαν άλλος Λένιν, αρχισε να εθνικοποιεί ότι ήταν ετοιμο να καταρευσει. Στο τέλος έδειξε και τη γενναϊοδωρία του προσφεροντας ένα πακέτο \$700 δις στις τραπεζες για να τις σώσει. Αυτός που ξεσπίτωσε εκατομμυρια γυναίκοπαιδα και τα καταδικασε σε μια εξαθλιωμένη ζωή. Αυτός που οδήγησε τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες στη χρεοκοπία ή τους αφάνισε ένα μεγάλο μέρος της περιουσίας τους.

Αυτός που προκαλεσε την καταληστευση των οικονομικών δισεκατομμυριων εργαζομενων που αποτα-

μειναν στα συντάξιοδοτικά ταμεία τους. Οι άλλοι ηγέτες τον ακολουθησαν σε μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό. Η μουνδιασμενη ανθρωποτητα συμφωνησε πως έπρεπε να ληφουν γενναϊ μετρα ώστε να βγουμε από την κρίση.

Η αληθία είναι ότι ο πρόεδρος και το επιτελείο του ξεγέλασαν πολλούς. Στην ουσία τα πραγματά βαδίζουν όπως ακριβώς είχαν σχεδιαστεί. Η οικονομική επιβραδυνση που έπρεπε φυσιολογικά να εμφανιστει το 2001, αποφευχθηκε «χαριν» του προεδρου της Ομοσπονδιακής τραπεζας κ. Allan Greenspan και της αποφασής του να μειώσει τους τοκούς στο 1%. Οι τραπεζες χωρίς καμία επιτηρηση από τις αρχές, έδωσαν δάνεια σε ανθρώπους που δεν είχαν τη δυνατότητα να πληρώνουν τη δόση σε περίπτωση που οι τοκοί θα ανεβαιναν. Ο κ. Greenspan προχώρησε μετά σε 17 απανωτές αυξήσεις των τοκων και κόλλησε στον τοίχο τον Αμερικανο πολίτη. Ο πρόεδρος Bush, αρνήθηκε να περεια μετρα ανακούφισης των δανειοληπτων. Η καταρευση του συστηματος ήταν πια θέμα χρόνου. Ο πρόεδρος συνεχισε να σφυριζει αδιαφορα λεγοντας ότι η μείωση στα επιτοκία θα διορθώσει την κατα-

σταση. Αποδειχθηκε όμως ότι η μεγάλη ζημία είχε γίνει.

Το χειρότερο είναι ότι είχε απλωθεί και σε άλλες χώρες όπου είχαν πουληθεί σαν πακέτο τα αλλογιστά δάνεια των Αμερικανικών τραπεζών. Η μια μετά την άλλη οι κυβερνήσεις παίρνοντας μετρα εθνικοποιώντας τραπεζες που κινδυνευαν με καταρευση. Όλα τα μετρα αποδειχτηκαν αχρηστά αφού η κρίση τραβούσε το δρομο της χωρίς έλεος και χωρίς σταματημό. Τότε αποφασιστηκε να συγκλιθη η συννοδος των 7 αναπτυγμενων χωρων για να δωσει τις κατευθυντηριες γραμμες στη συννοδο των 20 αναπτυγμενων χωρων ώστε να παρθουν τα ίδια μετρα ταυτόχρονα σε πολλές χώρες. Οι τρομαγμενοι πολίτες παρακολουθουν και ευχονται να παρουν οι ηγέτες τους τα σωστά μετρα ώστε να μην βαθυνει άλλο η κρίση. Στην πραγματικότητα ευχονται να υπηρχε ένας

δυναμικός ηγέτης τον οποίο θα υπακούαν όλοι. Ακόμα και οι τραπεζες. Έτσι ο σπορος της παγκοσμιοποίησης αρχίζει και φυτρώνει στη συνειδηση των πολιτων. Όταν θα φανουν τα αποτελεσματα από τα μετρα που παίρνει σημερα ο πρόεδρος και οι άλλοι ηγέτες, ο σπορος θα βλαστησει. Τα χρηματα που διαθέτει η Αμερικανική κυβέρνηση για τη διάσωση των τραπεζών, είναι χρηματα που δεν υπάρχουν στα ταμεία της αφού σαν κράτος έχει ένα τεραστιο εξωτερικό χρέος. Εκδίδει λοιπόν ομολογία τα οποία πωλονται σε επενδυτές, κυρίως στη Κίνα, Ιαπωνία και πετρελαιοπαραγωγικές χώρες. Η Αμερικανική κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώνει τοκο στους κατοχους των ομολογων. Τα εισοδηματα της κυβέρνησης προερχονται από τις δημοσιες υπηρεσιες (οσων έχουν απομεινει μετά τη λαίλαπα των ιδιωτικοποιήσεων), τα χαρτοσημα και τη φορολογία. Όταν η οικονομία περεια κρίση, οι εταιρείες έχουν μικρότερα κέρδη και πληρώνουν λιγότερο φορο. Η ανεργία αυξάνεται και η κυβέρνηση αντι να εισπράτει φορους από τους εργαζομενους, τους πληρώνει επιδοματα ανεργίας. Ανάμεσα λοιπόν στη δύσκολη κατάσταση από τις μικρότερες εισπράξεις φορων, θα ερθουν και οι κατοχοι των ομολογων να εισπράξουν τον τοκο που τους ανηκει. Η κυβέρνηση για να μπορεσει να πληρώσει τους τοκους και να ανταποκριθει και στις άλλες της υποχρεώσεις, θα τυπώσει καινούριο χρημα για το οποίο δεν έχει αντικρυσμα. Αυτό θα οδηγήσει σε πληθωρισμο και υψηλότερα επιτοκία. Παραδοσιακά, το καταφυγιο για προστασία από τον πληθωρισμο είναι ο χρυσός. Αναρωτηθηκατε ποιοι αγοράζαν το χρυσό που πουλούσαν με τον τοννο οι κεντρικές τραπεζες το 1997 εναντι US \$250 την ουγγιά? (Μεταξύ αυτων και η αποθεματική τραπεζα της Αυστραλίας με εντολή του κ. Costello).

Τα κέρδη που πραγματοποιουν σημερα που ο χρυσός έχει φθάσει τα US \$860 είναι πολύ καλά. Θα είναι ακόμα καλύτερα αν ο πληθωρισμος ξεφυγει από κάθε έλεγχο.

Αλλά παραδοσιακά καταφυγία από τον πληθωρισμο είναι τα ακινητά και παραγωγικές μοναδες. Αν δεν έχετε τίποτε από αυτά μην ελπίζετε στο κράτος. Θα είναι χρεωκοπημένο. (Η Αυστραλία εξαιρείται διότι έχει πλουτοπαραγωγικές πηγες και αυθονα κοιτασματα χρυσου). Ίσως τότε η ιδέα μιας παγκοσμίας κυβέρνησης να αρχισει να ωριμάζει στη σκεψη των απλων ανθρωπων σαν η μονη λύση που μπορεί να ποροσφέρει προστασία απεναντι στις δυνάμεις της αγοράς και τις ανημπορες κυβερνήσεις.

Η επιστροφή των Ταλιμπάν

Φαίνεται πεπεισμένος ο Αφγανός πρόεδρος Χαμίτ Καρζάϊ ότι διανύει τις τελευταίες ημέρες του στην εξουσία, ή καλύτερα ό,τι απέμεινε από αυτήν και γι' αυτό επέλεξε να εντείνει τις προσπάθειές του για μια αξιοπρεπή έξοδο από την εξουσία, αναζητώντας σοβαρά μια ειρηνευτική πρωτοβουλία που να φέρει τους αντιπάλους του στο Κίνημα Ταλιμπάν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, και για μια κατάπαυση του πυρός.

Το Κίνημα των Ταλιμπάν γνωρίζει τη φύση του αδιεξόδου που αντιμετωπίζει ο πρόεδρος Καρζάϊ, όπως επίσης αναγνωρίζει ότι η ανακατάληψη της πρωτεύουσας Καμπούλ από το Κίνημα είναι θέμα χρόνου. Έτσι εξηγείται το γιατί απέρριψε γρήγορα την προσφορά του Καρζάϊ να παρέχει προστασία στους ηγέτες του που επιθυμούν να ξεκινήσουν τις διαπραγματεύσεις.

Η προσφορά του Καρζάϊ απέχει πολύ από κάθε λογική. Πώς μπορεί να προσφέρει προστασία σε άλλους, όταν ο ίδιος δεν αισθάνεται ασφαλής παρά μόνο κάτω από Αμερικανική ομπρέλα προστασίας, σαν θελήσει να βγει από την έδρα του στην πρωτεύουσα του Αφγανιστάν.

Ός εκ τούτου, η απάντηση του υπαρχηγού των Ταλιμπάν στην πρωτοβουλία του Καρζάϊ -"Είμαστε ασφαλείς στο Αφγανιστάν και δεν έχουμε την ανάγκη του Χαμίτ Καρζάϊ"- φαντάζει σε μας περισσότερο αληθινή, καθώς το Κίνημα Ταλιμπάν ήδη τώρα ελέγχει περίπου τα δύο τρίτα του εδάφους του Αφγανιστάν, και οι μαχητές του βρίσκονται μόλις λίγα χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα Καμπούλ, και υπάρχουν μάλιστα πληροφορίες που λένε ότι οι οπαδοί των Ταλιμπάν σήμερα ελέγχουν πλήρως ορισμένες γειτονίες της πρωτεύουσας.